

Bemærkninger til lovforslaget.

Efter at laugsvæsenet var blevet ophævet ved næringsloven af 1857, der gennemførte næringsfrihed, faldt laugenes regler om faglig oplæring og om aflæggelse af svende- og mesterprøver bort, uden at noget andet blev indført til erstatning herfor. Dette blev følt som en mangel, og en i 1875 nedsat kommission til undersøgelse af arbejdsforholdene i Danmark udarbejdede et udkast til lov om lærekontrakter, der dannede grundlaget for loven af 30. marts 1889 om lærlingeforholdet.

Loven blev senere optaget til revision, og nye love blev gennemført 6. maj 1921 og 7. maj 1937. 1921-loven betegnede en udvidelse af lovens område, og en af de væsentlige nydannelser ved 1937-loven var oprettelsen af de faglige fællesudvalg og lærlingerådet, hvorved der sikredes fagene medbestemmelsesret ved lovens administration.

Efter at loven af 7. maj 1937 om lærlingeforholdet havde været i kraft i en årrække, blev der fra forskellig side fremsat ønsker om en revision af loven, og der er på rigsdagen fremsat en række lovforslag*) — som dog ikke blev vedtaget — om ændring af lærlingeloven, bl. a. vedrørende forhøjelse af lovens aldersgrænse, dyrtidstillæg til lærlinge, reglerne for fastsættelse af mindsteløn, forlængelse af lærlingenes ferie, ferie for udlæringer, indførelse af obligatorisk dagskoleundervisning (eventuelt værkstedsskole) og begrænsning af lærlingenes samlede arbejds- og skoletid.

Lærlingeloven af 1937 er imidlertid ændret ved følgende love: lov nr. 88 af 15. marts 1939 om rettighedsfortabelse som følge af lovovertredelser og lov nr. 286 af 18. juni 1951 om ændring af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf, der begge ændrede reglerne for straffede læremestres adgang til at antage lærlinge. Endvidere blev ved lov nr. 46 af 18. marts 1953 om ændring i lov om lærlingeforholdet ferien for lærlinge forlænget fra

2 til 3 uger i overensstemmelse med ændringen i ferieloven.

Ungdomskommissionen har i sin betænkning af december 1951, „Ungdommen og Arbejdslivet“, foreslået forskellige ændringer vedrørende lærlinge-loven og lærlingeuddannelsen, og arbejdsmarkeds-kommissionen har i sin rapport af december 1951 om overvejelser vedrørende bevægeligheden på arbejdsmarkedet været inde på spørgsmålet vedrørende den faglige oplæring.

Ved administrationen af lærlingeloven var der endvidere i arbejds- og socialministeriet og handelsministeriet opstået en række problemer, som det måtte anses for hensigtsmæssigt at søge overvejet i en større sammenhæng.

På denne baggrund og i erkendelse af den betydning, ungdommens uddannelse har for landets erhvervsliv, nedsatte regeringen efter forslag af arbejds- og socialministeren i oktober 1952 en kommission med den opgave at gennemgå lærlingeloven og over for regeringen at fremsætte forslag om ændringer i loven med henblik på at tilvejebringe det bedst mulige grundlag for uddannelsen af den del af ungdommen, som loven tager sigte på.

Kommissionen blev nedsat med repræsentanter for de 5 udvalgsberettigede politiske partier samt repræsentanter for erhvervslivet og administrationen.

I januar 1954 anmodede regeringen arbejdsmarkedskommissionen om at overveje spørgsmålet om de foranstaltninger, som kan træffes for at lette inddragelsen i beskæftigelse af det forøgede antal unge, som ville fremkomme i det følgende 10-år, herunder spørgsmål vedrørende den faglige og erhvervsmæssige uddannelse. Det blev samtidig over for arbejdsmarkedskommissionen anført, at selve spørgsmålet om lærlingelovens revision og hele

*) Rigsdagstidende: 1939—40, tillæg A., sp. 3035 (dyrtidstillæg), 1940—41, tillæg A., sp. 2959 (dyrtidstillæg), 1945—46, tillæg A., sp. 4089 (dyrtidstillæg), 1946—47, tillæg A., sp. 2999 (dyrtidstillæg, ferie, dagskoleundervisning, arbejdstid), 1947—48, tillæg A., sp. 4657 (dyrtidstillæg, ferie, dagskoleundervisning, arbejdstid), og sp. 4771 (de offentlige arbejdsanvisningskontorers kontraktgodkendelse, dyrtidstillæg), 1951—52, tillæg A., sp. 5517 (ferie, dagskoleundervisning, arbejdstid), og sp. 5785 (aldersgrænse, de offentlige arbejdsanvisningskontorers kontraktgodkendelse, løn, ferie, dagskoleundervisning, arbejdstid), 1952—53, tillæg A., sp. 2667 (ferie, dagskoleundervisning, arbejdstid) og sp. 2833 (aldersgrænse, de offentlige arbejdsanvisningskontorers kontraktgodkendelse, løn, ferie, dagskoleundervisning, arbejdstid), folketingstidende 1953—54, tillæg A., sp. 787 (dagskoleundervisning og arbejdstid).